

Lõikustänu

Janis Šternberg
1935

Tänumeelset saavutatakse eluõnn

Inimene joovib olla õnnelik. Ta unistab olukorras, milles tal on täiesti hea olla. Kuid väga harva ta selle olukorrani jõub. Kui üks joov, milles kujutles õnne, on saavutatud, siis selle ajemale kerkivad uued. Tungivad joovid ja majaadised seisavad alataja ees, ja inimene ei jõua peaaegu kunagi õnnele järel. Nii festab jaht õnne järel kogu inimene eluaeg.

Inimene ei saa õnne kätte seepärast, et ta ei tea, millal juba ta wõiks olla õnnelik. Ta kujutab õnne selles olukorras, kus ta saab endale palju lubada, hästi süüa, hästi juua, hästi riuetuda, koguda varandust, olla austatava jne. Kuid tahjuks need inimesed, kellel seda on, ei ole veel õnnelikud. Nad ei tunne jugugi rõõmu, et neil seda on. Neil on ikka veel midagi tarvis, mis teeks neid õnnelikuks. Seda piindust tundes nad on koguni õnnetud. Hingel lajub raske loorem.

Seda olukorda maailmas ei ole üldse, kus kõik joovid wõikid olla rahuldatud. Seepärast inimene ei saagi soovisid rahuldades õnnelikuks. Kui tal on veel tungivaid soove, siis ta ei saa end tunda täiesti hästi.

Kui inimesel on suuri wõimalusi ja wõib endale palju lubada, siis ta mitte ei rahulda soove, vaid tekib soove. Inimene selles olukorras hellsitab ennast, munitub nõrgemaks, närviliseks, väljakannatamatuks. See töstab halba enesetunnet ja tekib soove heaoleku järel. Kui ta siis wõtab oma enesetunde töötmiseks tarvitusele erilisi abinõusid, siis wõib see sündida ainult oma elujõu arvel. Inimene omab pahad harjumused, tahjulikud eluviisid. Nii soovide rahuldamine tekib kannatuse.

Samuti inimene wõib munita oma olukorra õnnetuks, kui ta oma soove üles piitsutades hakab ennast waatlema, mis tal ei ole ja mis ta ei suuda. Üldse igasugused joovid on need, mis

muudavad inimeese õnnetuks wõi ei lase tal saavutada eluõnnne.

Kõige suurem vääratus on rahulolek. See ongi just see, mida inimene on tahtnud saavutada, kuid joovid on teda kõrvale viinud. Õnnelikkuse all tuleb mõista viisugust olukorda, kus ei ole tungivaid soove. Olgu elus wõimalusi palju wõi wähe, kuid olla kõe rahul. Sootvid ei röhü ega waerva. Hinges on täielik rahu.

Kui ei ole soove, siis see ei tähenda jugugi, et see on nürimeelsus. See on siis hingeline tasa-kaal. Inimene jätab end täiesti wabaks. Tal on usaldus enese peale, lootus läbi saada ning wabatahtlik leplik suhtumine käesolevasse olukorrasse. Ta ei ole hädas endaga, et peab kõik tähesepanu pöörma endale. Oma olekuks ta kulutab õige wähe olujõudu. Seetõttu on ta oma eluülesannetes suuteline ning tema enesetunne on alati hea. Tal on nii hea, et ei ole soove, peaasjalikult egoistlike soove.

Nii siis sin on esitatud sirge tee õnne juure. Inimesed on aga sellest väga kaugel. Seepärast on väga palju õnnetust ja häda. Tarvis on asja wõtta tööjärgelt ja parandada olukorda, igauks juba oma heaolu pärast. Tuleb tahlikult aru saada, et oma soovide rahuldamine ei too õnne. Kui teeme selle asjaolu endale teadlikult selges, siis hakkame olukorraga leppima ja joovid wähenedavad.

Käesoleva olukorraga tuleb südamest leppida, rahul olla. Selleks on kõige pealt tarvis tänu meelt. Kui oleme käesolevale olukorrale ja wõimalusele tänilik, siis on õnnetundmus, tunne et läheb hästi. Elu ja olukord tundub heabegijana. Ja saatus on ka igal juhul asemiline sellele, kes on juba õnnelik. Sejt ta ei wõta elu kartlikult ega ka nõudwalt ega satu eluga wästossu. Siis on ka alles wõimalik elu teenida, teistele kasulik olla.

Ligimefearmastus

Kahtlemata maailm wõlgneb palju tänu Kristusele. Kristlus aga ei saa kunagi olla lahutatud oma rajajast, Jeesusest Kristusest. Nii siis mis maailmal on head ja wäärtusliku, selle eest ta wõlgneb tänu kõige rohkem Jeesuse õpetusele ja elule. Jäeäranis tänapäew peab saama toonitatud, et Kristus ei ole toonud ainult õpetuse, mis suuresti erineb paganliku maailma waadetest, waid et ta tõi ka uue elu. Ta ei ilmutanud ainult inimejõe õiget teed Tumala juure, waid ka inimejõe teed inimejõe juure. Inimejõe pöörmine inimejõe juure on nii sarnas tähtis kui inimejõe pöörmine Tumala juure. Mõnele on praegu küll fergem Tumalat taewas Tsaks nimetada kui kaasinimist oma ligimejeks pidada ja temas näha õde ja wenda. Üks õpetus enam wõi wähem ei tee maailma parameaks ega halwemaks, kuid kristliku elu töendus teoga ja õige juhtumine teistesse inimestesse wõib veel tänapäew wäga palju aidata. Mida Kristus õpetas, seda ta elas ka läbi. Ta üksnes ei õpetanud faastunnet waeste, mahajätetute ja haigete vastu, waid ta näitas ka ise suurimat faastunnet. Ta ei hoidunud kõrvale nähes wiletsust, hoiust ja puudust, waid ta just püüdis kannatajatega kokku jaada. Tema süda munitus nii haledaks, et piirrad jooksid. Kas oli see ebamehellikus, nõrkus wõi oli see sügav faastunne ja palav ligimefearmastus? Maailm oleks praegu teisjugune, kui oleks palju Jeesuse järelkäijaid, kes samuti tunneldid kui see, kelle nime järelle neid nimetatakse. Alga Jeesus ei piirdunud ainult faastundega. Ta aitas

waeseid ja haigeid, kus iganes wõis. Kunagi ei jäännud wästamata palved abi ja terveise jaomiseks. Kristus pühendas täiesti oma aja ja jõu kannatajate inimeste jaoks. Ja kui Kristus lahkus omastest, siis ta andis kõigile oma järeltuli-jaille seesama eluülesande. Kristuse õpetus ei pidanud saama üksnes õpetatud, waid ka Kristuse mõttes läbi elatud. „Tehke haiged terveks,” oli tema käsklus, ja seda teha wõida ja tahta pidi olema õige jüngrimeele töendus. Me elame praegu ajal, millal kristlikus maailmas näib olevat umis-tatud Kristuse suur misjonikava. Haiged, wae-sed ja nõrgad ei loeta igal pool üherväärseteks inimesteks, kes ometi paratamatu õnnetuise tõttu wajavad isearaljel määral oma õnnelikkude kaas-inimeste faastunnet ja halastust. Reid aga pеetakse endale koormaks, neist püütakse lahti jaada, ja nende elu ei peeta Tumala ega inimeste ees täiswäärtuslikuna. Kristuse mihkaja Nietzsche waa-ted leiawad pinda. Tema loosung oli: „Nõrgad ja wiletsad peowad hukkuma; see on ligimefear-mastuse esimene lause.” Nietzsche arvab ühte armastuse nõrkusega ja faastunde jõuetusega. Kuid kellel on olnud suurem elujõud kui Kristusel, kes oma lühifese eluea wältel linkis armetu-tele wäga palju faastunnet ja abi! Ja tas ei ole kangelastegu ohverdada oma elu, et kaitsta ja hoida teiste elu! Õiget kangelastegu ei tule ot-sida ainult Lahingwäljalt, waid ka haigemajadest, marjupaikadest ja surmaohtliffudelt missjonipõldu-delt. Elu hoida on enam kui elu hävitada.

*

Samariitlased

Tartu kogu-duse ravigrupp. Kuuluvad E. Pu-nase Risti Tartu koondusse. Kes-kel II kolonniva-nem Dr. P. Eller.

*

Ligimese teenistuses

Tallinna koguduse heategeva osakonna vaestesupiköök (kõrvalolev pilt), kus talvekuudel igapäev jagati kolmekümnele vaele suppi ja leiba.

All — abisaajad tulevad supi järele.

*

Adventkoguduste liit on organiseerinud oma kogudustekaudu vaesteabi laiematele hulkadele. Kogudustes on moodustatud heategevad osakonnad avitus- ja ravigruppidega.

Eli hoida on kristliku misjonari förgे eesmärk. Arvesse võttess armetuust meie aeg ei ole parem kui Kristuse aeg. On olemas wilestu; on pimedad, jalutud, furdid, pidalitöbisid, langetöbisid ja mitmesugused langenuid ja kurjast väimust väewatud. Kristlastel on ainult üks lahendus, mis nendega peaks tegema: neid tuleb aidata. Siin peab Kristuse kristlus andma endast töenduse. „Mis te olete teinud ühele neist wähemaisst, seda olete teinud mulle.“ Kristus asetub ka nüüd maestele ja hagete seisukoole. Mis me teeme maestele ja hagetele, seda teeme temale. Meie igaühe isiflik seisukoht maailma häda vastu määrab ka meie elu saatise: me läheme kas Jeesuse meelsetega igawesse ellu, või enesearmastajatega ja kõwasüdameliste ka hukkumiselle.

Adwentliikumine on teinud endale ülesandeks maigistada inimkonna ihulist ja hingelist häda. Selleks otstarbekś on asutatud maailmas saanaded haigemajad, sanatooriumid ja rawipunktid. Sajad tuhanded inimesed on saanud abi osalisteks. Inimesed, nii valge- kui ka mustavärvised, on saanud näha töenduse kristlusest. Ei ole peaegu ühitegi rahvast maailmas, kelle juures ei ole olnud adventkoguduse õnnistusrifkaat tegurivust. Igal pool, kus kõlab Kristuse ewangeelium — ja adventliikumine on praegu 506 keeltes —, seal on kuulutamine ühendatud avitustööga. Miljonid inimesed võivad kord Kohtumõistja ees tunnistada, et nad on võinud arstide ja misjonäride ohvriimeeljuse tõttu tulla õigele jumalatundmissele. Aga mitte üksnes misjonäride ja arstide kohta ei ole selline tunnistus eneseohverdavaist elust, vaid ka paljude, paljude teiste kohta, kellel on kaastunne õnnetute ja hagete vastu ja kes on olnud valmis toetamia seda avitustööd.

Siinkohal on tarvis nimetada, et see avitustöö ulatab üle iga usutunnistusliku piiri. Mingi usuvaade ei või meid wabastada sedagi aitamast. Kristus ei küsi, keda me oleme aidanud, oga küll, kas me oleme aidanud.

Nii töesti kui on kindlad ja igavesed loodusseadused, nii ei jäää ka tulemata töelise kristluse töenduse õnnistusrifkaat ja igavesed tagajärjed. „Mis inimene külwab, seda ta ka lõikab... Aga kui teeme head, siis ärgem tüdigi mitte, sest me peame omal ajal lõikama, kui me järele ei anna.“

G. Tiesnes.

Sellest, mida teeme teiste heaks

Inimene töötab selleks, et näha oma töö taga-järgi, tunda sellest rõõmu ja saada tasu. Töö on antud inimesele õnnistusseks. Ja see on ka kindlasti tarvilik tema elu alalhoidmiseks; ta saab töö eest ülalpidamist, palka. Kuidas inimene töötab, nii on ka tema palk. Igas tööloline on oma palkga väär, ütles juba vanasti suur õpetaja.

Töid on aga õige mitmet liiki, üks töö on tähtsam teisest, ning ühe töö eest saab rohkem tasu kui teise eest. Peale selle peab töö jagama kahte liiki, i. o. ajalik töö ja igawene töö. Ajalik töö püsib ainult teatav aeg ning siis kaob; igawene töö jäab.

Inimene elab siin ainult lühike aeg; ta varem kaob ja varem ehk hiljem ka tema töö. Ja siu-

rem oja tööd, mis inimesed siin teenavad, on ajalik, see ei keegi on täsitööline, siis töötab ta selleks, et oma töö eest saada palka ja siin elada, kuid tema töö on kaduv. Kui keegi on äriimees, siis tegutseb ta kommunistik õhtuni ja sageli isegi öölt selleks, et siin näha oma töö tulemusi ja saada tasu; aga temagi töö on ajalik ja kaob. On keegi kasvataja, siis on temale usaldatud suur ja vastutusrikas ülesanne — ta wõib oma kasvandikudesse istutada kas igaühe väärtsusega wõi ajalikke põhimõtteid. Tema töö laadist ja suunast oleneb ära, kas töö wili on ajalik wõi igawene.

On keegi põllumees, siis ta teeb tähtsat tööd, seittema töö on kõige maije, ajaliku elu alus; kuid ka see kaob ühes ajaliku inimesega. Sõnaga öeldud, see töö, mis inimene teeb enesele, on kaduv.

Milline on siis see jäätöö? Jäätm töö on see, mis teeme Eestimala juhatuse järgi oma kaasnimiste aitamiseks ja mille eest saame tasu igawikus. See igawene töö on ka kahesugune, nimelt kaasnimistehalik ja vaimulik aitamine.

Kuidas siin juhtime oma kaasnimistehalikku ja sellele Eestimala tööle, see on ka mõõduandevate igaüeseks õnneks wõi hukatusseks. Kui kõik inimesed kord seiskavad suure kohtumõistja ees, siis pannakse seal tähele just kõige väiksemaid, lähtjamaid ja harilikumaid heategusid, mis oleme teinud ema kaasnimistehalikku aitamiseks. Kuidas oleme seda siin elades teinud, sellest oleneb siis ära meie igawene õnn wõi hukatus. Kõik inimesed on Eestimalalt midagi saanud ning kõik wõlgnevad Temale midagi, seda näitab tähendamissõna folmest hiljastest,

Avitusgrupid valmistavad ja koguvad riideid ning mu- retsevad toiduaineid, millega rahuldada puudustkannatajate kõige hädalisemaid va-jadusi.

Ravigrupid võimaldavad haigetele arstiabi ja külas-tavad haigeid kodus.

*

*Tallinna koguduse avitus-grupp töötamas.
Ülal — toiduainete pakkide valmistamine.*

All — avitusgruppi liikmeid, kes viivad oma hoolealustele pakid.

kes kõik said talendid. Nende kolme sulaže läbi on esitatud terve kristlik rahwas. Kuid just see jõulane, kes sai kõige väikestema talendi, mõtles, et temal pole tarvis midagi teha; kuid jõeläbi petti ta end õige juuresti. Selle igawese töö eesmärk on ewangeliumi viimine kõigile inimestele ja nende arvamine, kes kannatavad. See ülesanne kuulub tervele kristlikele rahvale ning sellest ei wabasta meid mingi wabandus ega ettefääne.

Jünnised aga oma arusaamatuses koondavad kõik oma huumi ja piüüded ainult kaduvale elule ja tööle, kuna kaotavad palju tähtsama filmist ning ei saa selleks minutitki aega ega oħwerda wäst kroonigi. Kuid see, mis me oleme teinud Jumalale, on ainuke töö, millel on igavased tulomised ja mille eest saame tõsu igawikus. Kõik muu kaob varsti. Seepärast on wäga tähtis wöötta oja sellest ölsjast ja ömnistusrifkaast tööst. Üks wäike tegu sellel alal on meile palju suurema wäärtusega kui mitu suurt siin selles ajalikus töös. Deegi chitab endale suure maja. Sellega juures on ta palju kutsutanud jõudu, aega ja raha. Kuid see maja jäab temal siia ja hukkub ning inimene on kõigest igavesti ilma. Teine annab Ünnistegija nimel jaminejale klaasitääe külma wett ja saab selle eest palga igawikus. Kord said kaks sõprara koos ja hukasid rääkima. Üks jutustas teisele tublisti mehest, kes oli surmud ja järelle jätmud raha kümne miljoni senti. „Oh kui tahju, et ta seda maha jättis,” wästab teine, „niiud ta on ise sellest ilma.” Nii on kõige ajaliku tööga.

Jünnese elu on siin selleks, et ette walmista da igawesele elule ja teha tööd, mille eest saab igawikus taju. Kui kaotame selle tööasja filmist ja elame ainult ajalikule elule, siis oleme kõige armetumad olewised ja ükskord kohutavalt petteunud. Jünnised, kes on teinud igawese töö oma elu peaüles-

andeks, on wöinud rõõmuga ja lootusrikkalt oma surmatunnil waadata tulewikku. Nii ütles suur paganate apostel olles Rooma wangikongis, pärast seda, kui sai teada, et ta on surma mõistetud: „Ma olen head wöitlemisist wöidelnuud... Mis muud veel, digusekroon on mulle walmis pandud...” Sedá ei wöinud öelda oma elu ja lahkumisel see wöimas ja külluses elan Rooma keiser Neero, kes las-kis raiuda apostli pea.

Mõned ütlevad: Qui me kõik hukkame tegutsema heategewuses ja ewangeliumi kutsutamises, kuidas me siis jaame elada? Kõik peafsid seda kindlasti tegema, kuid kõigile ei ole see elukutseks, waid suurem osa aitavad ainult oma toetustega kaasa. Ja kui ka töestti kõik inimesed hukkafsid ewangeliumi kutsutama, siis tuleks maapeal paradiis, fest siis oleks kõigil õige töetundmine ning polekski enam tarvis teha kutsutustööd. Alga nii kaua kui maailm püsib, on alati liig wähe inimesi, kes end pühenda-

Rakvere koguduse avitusgruppi hooldealused saavad toiduainete pakid.

Tartu koguduse vaeste-supiköögis supi jagamine.

wad jelle ülesandele ehk jellest tõsijelat osa wõtarvad. Seepärast jääb kõikide poolt kaasatoetamise wajadus ikka ja alati väga juureks.

Aru jaades jelle heategewa töö täht-jurjeist, et meie kohus on seda teha ja et see toob igavesed tulenuised, advent-foguduste liikmed ja heategewad osakonnad on püüdnud kannatamaid ligimesi aidata nagu näitab järgneval aruanne 1934. a. kohta foguduste liidus:

abistatud	10.291 juhtumil;
juppi antud	4.615 liitrit;
leiba antud	224 kg;
toortoiduaineid	687 kg;
riideid antud	1.704 riideoja;
haigeravimisi	4.448 juhtumil;
abi antud rahas	1.199 krooni.

Pealle jelle on tehtud avituštööd, millest pole antud aruannet. Abistamisel ei ole tehtud wahet uskukurluvuse wahel. Mõnes kohas töötati linna hoolekande-osakondadega üheskoos, kuna hoolekande-osakond andis meie hooldamisele haigeid ja wanu. Paljudele haigetele viidi igal lõunaajal soaja juppi koju.

Kuna wajadus jellel alal on suur ja meie kõikide kohustus kaasa aidata, siis loodame ka Teie suure-meelsusele ja vastutulelikkusele jelle hea töö toetami-seks. Me ei peaks kaotama silmi tõsiasja, et jellel on igavesed tagajärjed. Ja käs teiste aitamiseks midagi teeb, jellele pöördub see juba siin ajalikus elus õnnisturjena tagasi.

Täname Teid Teie toetuse eest!

A. Sabraf.

Käsitöid ja riideid, mida valmistanud avitusgrupp.

Avitusgrupp ömblustööl, Pärnus.

Lõunalaud vaeste-supiköögi poolt, Pärnus.

Olukord valmistab muret...

Maailmasõja puhkemisest saadik maailm on kaunatanud raskeid lõöke. Ta on pandud waim-selt, moraaljelt, majanduslikult ja kultuurjelt suurimale proovile. Õhtumaa on läinud paljudes asjades vastu r a s f u s t e l e. Piüüded Rahwaste-liidu laudu wõi muul teel pole annud oodatud tagajärgi olukorra paranemiseks. Viimase kahe-tunnine aasta saatuselöögid on jätnud sügavad, parandamatud haavad inimeste hing ja tšivilisatsiooniisse üldse.

Läinud aasta tõi Euroopa mitmes maas teatava meeoleolude rahunemise. Rahwas ja rahwaste-grupid on joudnud omavahel paremale arusaamisele. Kuid maailm on siiski sealjuures jagune-nud kahte suure rahwaste-gruppi. Õhtumaa on tiheasti liitunud ja idamaa on ka enast rohkem kõrku wõtnud. Naks leeri asuvad waštamisi: ida ja lääss.

Melvade wähendamise küsimusest pole tulnud midagi välja.

Maailm on haige...

• Küsimusele, mis on siis maailmal õieti wiga, vastas Inglise peaminister Macdonald: „Maailm on waimust ja meeoleolust haige. Meeltes on närvilikkus, usaldamatus, hirm ja abitus. Üks-teistest eraldumine poliitilistes maailmas on seotud suure hädaohuga. Rahwad ja valitsused ei saa elada rahulikult ja julgelt üks-teistest lahus olles. Me peame end wabastama enesewangistusest.“

Haige maailm! Kui kurb! Maailm on ometi nii ilus. Mis ei saa siis rahwad ja inimesed elada usalduses ja üksmeelnes?

Sügavaim haav on tuli Asia rahwaste hing-es. Rahulepinguga ja pärast sõda on antud idamaa rahwastele lubadusi, mida aga ei ole täidetud: Hiina peaminister Wang Ching-wei awaldas hiljuti Hiinale tehtud ülekohtu kohta: „Me ei waja midagi muud kui ustavust ja täpsset rahulepingure, põhimõtete ja meetodite silmaspidamist rahu alal-hoidmiseks. Rahu saab olla kindlustatud ainult nende abil. Hiina on kohustatud ka nende põhimõtetega. Hiinat aga pole kaitstud... Meie maast on sõda üle käinud.“ Ta tähendas, et Hiina on riik, kes on wõtnud osa rahulepingutest, kuid kelle piiride külge on puudutatud. „Hiina ei loje endale enam meeldida, et wõõrad rahwad wõtavad üle-oleva seisukoha seespool maa piire ja tarvitavad vägiwalda.“

Jaapan, kes on lahkinud Rahwasteliidust, tegi 19. detsembril 1934 lõpu merekonverentsi eelläbirääkimistele oma suurte nõudmisteaga relvastuse

alal. Seepeale järgnes Washingtoni merelepingu ülesütlamine, mis lõpeb 31. detsembril 1936. Jaapan on walmis „igale olukorrale, mis wõib juhtuda, vastu astuma.“ Selles on õhtumaa teadlik. Lõhe ida ja lääne wael on olemas. Haavu, rassile ja rahwusele tehtud ülekohtut, ei jaa enam parandada lepingutega.

Maailma sõjakõnd.

Hoolimata kõigist püütetest rahu kindlustada ja relvastust wähendada haavunud meeoleolud ei ole rahunenud. Wörreldes praegusi sõjakõude üks aasta enne maailmasõda olewate jõududega ilmneb praeguste meeoleolude töeline seisukord. Siis oli maailmas 29.095.288 relvastatud meest, kuid ühtegi sõjalennukit. Praegu on 38.473.994 meest ja õhulaevestik koosneb 12.275 masinaast; Saksa, Austria, Ungari ja Bulgaria kaasa arvatud. Kulusid sõjavävarustuse jaoks 1913. aastal olid (tuld-dollarites) \$ 1.300.285.334 ja 1933. aastal \$ 3.195.150.370. 1935. aasta jaoks oli ette nähtud sõjavävarustuse jaoks \$ 4.610.735.830.

Ei ole ijeärakif, et dr. Adolf Keller ütleb: „Sõda ei ole lahendanud mitte ühtki tülifüsiumust maailmas. Ta ei ole ka waenumõtted kaotanud. Ta ei ole toonud rahu. Nääb, et inime mõistus on muutunud wõimetuks maailma liigutama wõi parandama.“

Abi maailmale.

„Miljonid Kristlased — lihtnimised, jutlustajad ja professorid on pidanud maha panema lootuse inimele wõimetele,“ jatkaab dr. Keller. „Kristlase hing sarnleb Noa tuile, kes lendas üle wete, ja mitte leides peatuspaika tuli jälle laerva tagasi. Kristlase hing ei leia siin maa peal mingit tuge ja ta põörab tagasi Jumala poole, kes on ainus abi, kelle ta on leidnud Piibli laudu.“

Jumala Sõna, Kristuse ewangeelium on ainus abi õnnetule maailmale. „Ratsuge kirja läbi, see te arvate, et teil nende sees on igavene elu, ja need on mis minust tunnistavad,“ (Joh. 5, 29.) ütleb Kristus. Ewangeelium on päästev jõud kõigile, kes seda usuwad (Rom. 1, 16.). See-gi ei saa teha õnnetule maailmale suuremat heategu kui kuulutada armuõpetust sõnas ja eeskujus. Ainult Kristuse ewangeelium wõib südamest kaotada vihdamise, usaldamise ja kõhtluse ning anda asemel armastuse Jumala ja inimeste vastu.

H. L. Rudy.

Ülemaailmne avitustöö

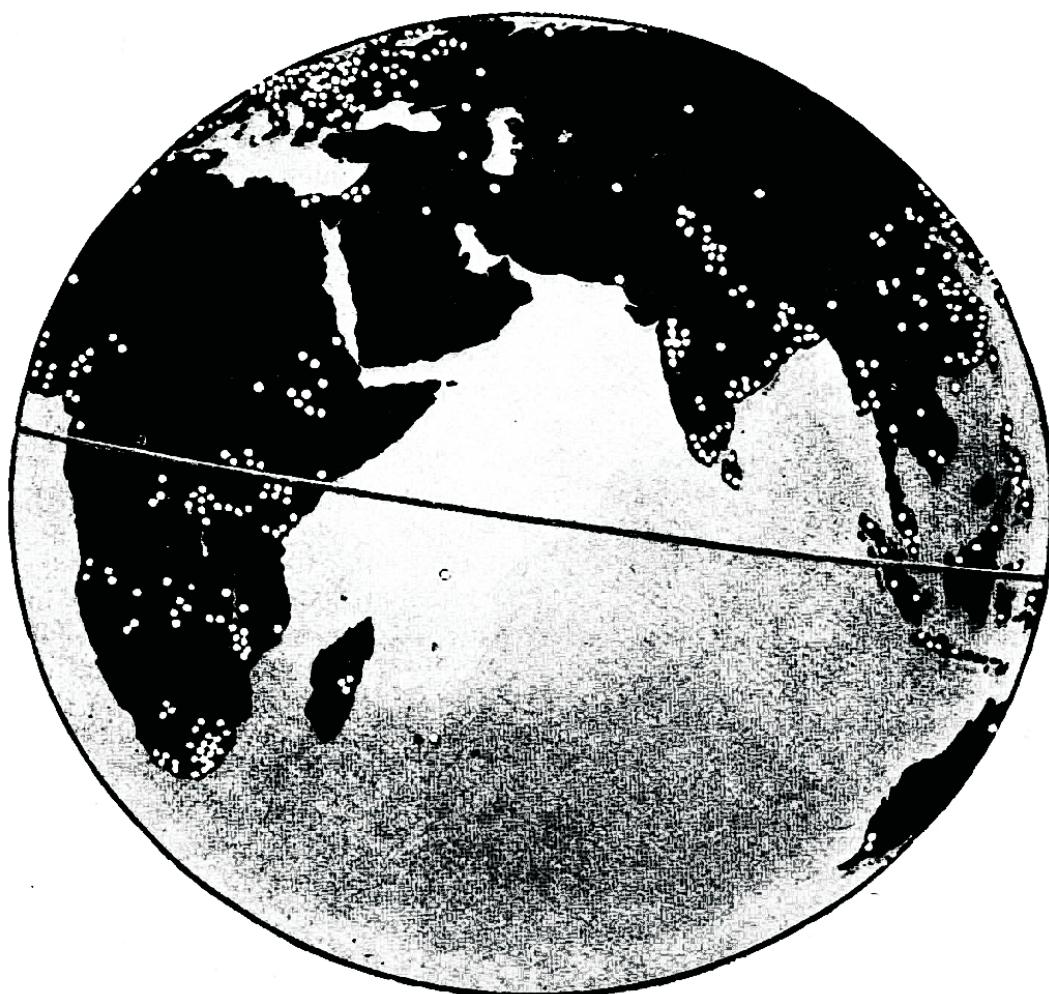
Inimesed maa peal peabsid moodustama ühe suure perekonna, kõst Neil kõigil on üks taewane Isa, kes on nad loonud ja kes peab neid ülal. Ta tunneb kõikide wajadust ja armastab kõiki inimesi wahet tegemata. Ta tahab kõiki aidata ja suudab ka seda teha. Inimene ei jaa olemas olla oma jõust ja elust, nii ta on ärarippumud õõige-wägewoma armust. Jäland laseb oma päikese paista kõigile, kes maa peal elavad; ta annab tihema ja kaste; ta laseb maal kindla mitmesugust wilja; ta hoolitub ka inimese waimulikkude, waimjete ja kehaliste wajaduste eest. Kui voralik maine isä juba joovib, et tema lapsed jõuavad nii kehalt kui ka waimult kõrgele tasemele ning arendaksid tugera isitjuise ja ausa iseloomu, palju enam joovib seda maailmade looja oma lood-olevuste kohta.

Ta tahab teha kõik inimesed õnnelikuks, seepärast ta tahab jagada neile maised õnnistused ja

peale jelle muuta nende iseloomu ja omaduse omaenese jarnaseks.aga inimesed ei tunne Jumalat. Neil on valevaade temast. Nad ei oska taeva armuaniga ümber lääia. Varaga, mis ta annud, võiksid olla hästi ülal peetud kõik inimesed. Nahjuks aga praegu tahetkunnenadal jahandil peavad paljud inimesed nälgima ning olema hädas ja wiletjuhes. On inimesi, kel ei ole filmi ilusa ja jumaliku jaoks, kes ei tea, et on üks Isa taevas, kes inimlapsejä armastab ja tahab neid ette walmistada igawese ja õnneliku elu jaoks. Maailmal ei ole õiget jumalatundi. Pätt ja enes-armaatus on filmad pimestanud ja on elus lassitud kujuneda nii, et on palju väesid kehalt ja waimult.

Seepärast on täisk tõsistele kristlastele, kes on tunnetanud Isa armundu ja iseloomu: Minge maailma, aidake teda, päästke tal! Selle ülesande täitis Kristus maa peal elades. Tema järgrid pidid alustatud tööd jatkaama ning tema armastust ilmutama oma elus ja ewangeeliumi kuulutamises. On olnud igal ajal inimesi ja liikumisi, kes on võtnud endale jelle ülesande ja töötanud jelle teostamiseks. Nad on mõistnud elu õiget mõtet ja on ka seda läbi elanud.

Adwentliikumine on võtnud endale üllalnimetatud ülesande ja eesmärgi. Ta tahab teenida fogu inimkonda: toita nõljaeid, fatta riuetuid, teha terveks hagingeid ja sühwendada jumalikke põhimõtteid, et paljud jaaksid sealabi aidatud, mõnigi süda trööstitud ning mõnigi häda ja walu wähendatud. See ei ole mitte kavatšus tulerviku jaoks, vaid juba tegelik töösi. Sajad tuhanded ja miljonid maailmas võivad sellest tunnistada, kuidas neid on aidatud adwentliikumise poolt, olgu see kehalt või waimult. Praegu on waewalt mingi maa, kuhu ei ole tüürdinud see töö.aga aastaga see töö laieneb, ja

„Minge kõike maailma!”
Heledad täpid märgivad adventliikumise keskusi.

inud aruanded koostatakse, mis jutustavad imelisest õnnistustest adwentfoguduuse antiustöös. Siin on näha kõigewägema täji.

Seda tööd kujutatakse Johannese evangeeliumis 14. peatükis inglise, kus lendab kehet taewast. Sellega antakse teada, et see peab minema kiri resti ülle kogu maailma. Ja see töö on ka teinud viimasel kümmel aastal suuri edusamme.

Adwentfoguduuse tööd tehakse 285 maal 506 feeles. Töös on üle 21.750 tööliise — ewangelistid, arstid, haigeravitsejad, kirjandus-ewangelistid ja õpetajad, kes kogu oma aja pühendavad sellele ligimejearmastuslikele tööle. Sadandetes maaades on nende asutused. Neid võib leida Euroopas, Ameerikas, Afrikas, Austraalias ja merejaartel. See liikumine peab üllal 112 sanatooriumi ja rawiasutust, kus töötab 810 arsti ja 4466 muud töölist; 2138 kooli, kus õpib üle 90.450 õpilase; 68 kirjastust, mille laudu trü-

fitakse 161 feeles waimuliku, kasvatusliku ja terwishoidliku sisejuga kirjandust. Kõik anded, mis selle töö jaoks laekuvad, on aastas liikme kohta umbes 25 dollari; sellesse on kaasa arvatud ka kõige väesemad maad. Peale nende summade on mitmeesugused tööharud, kuhu koguduveliikmed oma raha ja wahendid vaherdavad: puudustkannatajale ja haigile valmistasatakse riideid, viiakse toidupakke või antakse raha. Peetakse mitmesugused kurssused ja loengud, et anda vajaline õpetus, kuidas on võimalik ulatada avitav täji kannatajale. Iffa ja jälle tulevad palved, mis südant haaravad, milles palutakse abi. Ümberringi on nii palju hõda ja wiletsust, et peab töötama nii kui igane wõimalik. Miljonid inimesed maailmas on juba saanud oja adwentliikumise õnnistusest ja jagatud abiist. Teised miljoniid ootavad veel seda.

Me ei või jätkata järele oma ligimejearmastuse tööd enne kui taevalne valitseja ise ütleb, et tema töö on tehtud ja selle töö juhtijad ja toetajad võivad minna rahusse igavesele kodumaale. **G. Rey.**

Saalomoni saare pärismaalased, kes on pöörnud paganlusest ja õppinud misjonärideks omal maal.

„Ja Jeesus käis kõik maa läbi ning tegi haiged terveks“.

Inimsoo igaviku-väljavaated

Jumalal on selle maailmaga kindel plaan, mis peetud juba alguses. Pannes tähele Jumala armunõu, mis aivaldatud prohveti kuulutustes, see äratab meis otse imestuse. Patulangemisest hoolimata Jumal teeb töeks oma plaani, mis temal on inimsooga. Selle ta aavaldas inimestele oma Poja läbi. Paulus ütleb sellest: „Kui Jumal ennemuisste mitu korda ja mitmel kombel wanematele on prohveti läbi rääkinud, siis on tema neil viimseil päevil meile rääkinud Poja läbi.“ Kristus Lahkudes maa pealt jättis selle ülesande oma juingritele. Nod pidid inimsoo viima weendumusele, et Jumal, Kristuse wabatahtliku surma läbi, lõpetab patu ühes selle tagajärgedega. Sellega ajetati sild patu kuristikule, mis lahtutas Looja loodolevustest. Kõigile, kes pööravad Jumala poole, tahetsewad oma süüd ja parandavad meelt, andestataksse süü ja neile kindlustataksse igavese elu töötus. See on Jumala suur armunõu, mis valgustab inimeste mõtted, lootused ja ettekujuviied, ning annab neile õige arusaamise Jumala plaanist inimsoo päästmiseks.

Maailmas pole midagi, mis wõiks meid hoida tagasi kuulutamast maailmale rõõmusõnumit sellest wabadusest ja õnnest, mis Jumal on kindnud inimsoole. Kristuse surm ja ülestõusmine surmast annavad igale patusele wõimaluse saada osa täielikust ja igavest pääsmisest patu wõimuse ja tagajärgede alt. Armu kuulutus näitab inimsoole Kristust, üteldes: „Waata, see on Jumala Tall, kes maailma patu ära kannab“. Jumal omalt poolt on teinud kõik, et aidata waimulikult nõrku ja abiuid inimesi. Sa kõige nõrgem inimene wõib saada oja Jumala armu. Igä rahvas wõib töendada seda töde, mis ütelnud apostlid, et ewangeelium on Jumala vägi, mis on avatud ja lättesaadav igale lohulasele südamele, olgu see kas õpetlane wõi lihtsurelik, waba wõi orjapõlves.

Ewangeeliumil tulvi kannatada juuri läbikatsumisi. Pimeduse wõimud on püüdnud alati taksada ewangeeliumi levitamist, kuid lõpuks pimeduse ajad on muutunud rõõmuks ja wõidutsemiseks. Waatamata pilkamisele ja arvustamisele ewangeeliumi kuulutamine läheneb järjekindlast oma lõplikule wõidule. Igavese ewangeeliumi töed kõlavad praegu kõiges maailmas. Ustavad töölised, kes on pühendanud oma elu ewangeeliumi kuulutamisele, tegutsewad väsimatuks selleks, et rõõmusõnumi lunastamisest läbistaks kõik maajaod. Praegu pole enam maid, kuhu ewangeelium poleks tunginud. On käidud läbi isegi kõik merevärad.

Koos ewangeeliumi levinemisega Jumala plaan selgub inimestele ikka enam. Oli aeg, mil-

jal see plaan näis olewat täiesti teostamatu. Jüngrid wanasti imestasid teate üle, mille Kristus neile esitas, öeldes: „Ja sedasina kuningriigi armuõpetust peab kurlutatama kõiges maailmas tunnistuseks kõigele rahvale, ja siis tuleb ots“. See, mis tol ajal nähtus wõimatuna, on meieaegje kultuuri edu läbi saanud tösiasjaks. Kuigi sage-dasti suurte wõimumeeste ja rahvajuhitide plaanid nurjuvad, teostub kindlasti Jumala plaan. Seda ei suuda taksada inimlikud jõud. Prohvet Johannes kirjutas juba omal ajal sellest edust, esitades rahvale Jumala plaani teostumise, üteldes: „Ja ma nägin ühe teise inglise kest taewast lendavat, sel oli igavene ewangeelium, et ta seda pidi kuulutama neile, kes maa peal elavad ja kõigile paganatele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele. Ja ta ütles suure häältega: Kartke Jumala ja andke temale au, sest et tema kohu tund on tulnud, ja kummardage seda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja veearvukad.“

See on oja Jumala plaanist, mis peab saama kuulutatud kõigele maailmale. Kõik, kes palvetavad, „tulgu meile siinu riif“, kes ootavad Õnnistegija peatset tulekut, tulge, aidake oma palvete ja annetustega teostada seda Jumala suurplaani!

Eselnimetatud plaan saab töeks ja teostataks Jumala wae läbi. Kuigi inimesed tahaksid taksada selle plaani teostamist, neil ei lähe see korda. Wõit saab olema Jumala poolel. Kõigewägema plaani teostamisel ei ole tähtlust ei fuljal, hõbedal ega suurel rahvahulgjal. Unust Jumala Waim on suuteline teostama seda plaani inimeste läbi, kes on tahtlikud end andma temale tööriistaiks. Kristuse ajal ewangeelium saavutas oma esimesed wõidud nõtrade inimlaste läbi, kellele Jumala Waim andis jõu, usu ja kindluse. Prohvetid ja apostlid panid alguse sellele tööle. Samas Waim viib lõpule Jumala plaani. Jumal saabab meieaegsetele inimestele samu läbikatsumisi kui apostlitelegi omal ajal. Jumal on usaldanud oma töö oma koguduse hoolle, kelle läbi tema teatab ja ilmutab inimestele oma salajased nõud. Tema rahwas viib selle töö lõpule Celia waimus ja wäes. Waim sisendab neisse kindla usu Jumala sõnasse ja täieliku sõnakuulmise tema armunõu läbivimiseks. Hoolimata kõikidest raskustest tema rahwas walmistub Kristuse tuleku vastu kogu maailmas, lõpetades wõidurikkalt temale antud ülesande. Nende iseloomu kohta on Jumala sõnas üteldud: „Siin on pühade fannatus; siin on need, kes Jumala käsusõnu ja Jeesuse usku peavad.“

W. T. Bartlett.

VALGUS PIMEDUSES

Aafrika — pime maailma-jagu

Aafrikal ei ole olnud kultuurilist minewiffku nagu seda on Aasial ja Euroopel. Peaaegu miski ei märgi tema erilist waimutööd tänapäevani. Seepärast nimetataksegi teda pimedaks maailma-jooks.

Temale paistab ülesliia hele ja kuum päike, mis on närbutanud tema pärismaalaste — neegrite waimu. Kliima on üldse väga ebashoodus. Peale selle on olnud veel geograafilised takistused. Nimelt temal ei ole olnud teiste maailmajagudega läbitäümisse wööimalusi. Põhjaast on Aafrika ligipääsematu Sahara kõrve töttu, mille laius on üle 1500 km. Wälja arvatud mõned üksikud oasid, kus on leida vähe wett, kogu kõrwe on kuum, liivane ja lõpmata kuum. Siia on hukkunud iga julge reisija, kes on tahnnud pääseda siisemaale. Teisoks takistajaks on põline mets kõhe lõunapool Saharat. See on tihe ja läbi-pääsematu ning moodustab veelgi kindlana kaitsemüüri kui esimene. Kolmandaks on ebashoodus weetee idast ja lõunaast. Wäikestel purjekatel oju-tus wööimalus jõuda eesmärgile mitmetuhande kilomeetri pikkusel hädaohhtlikul weeteel. Puuduvad ka jöed, milleks kaudu oleks jaadud maale. Need suured loodustökfed kultuurmaailma ja troopilise Aafrika vahel takistajid viimase edu. Ta on olnud eemal kõigest kultuurelist ja elanud täiesti omaette, moodustades pimeda ja musta mandri.

Kõik, mida üldse kanda saab, kantakse Aafrikas pea peal — seda ise-loomustab siinne foto. Koolipoisid tulevad kooli isegi koolitarbeid peal balansseerides.

Üks tublimaid õpilasi misjonikoolis. Lühikese ajaga pole muutunud üksi neegripoisi sisemine, vaid ka välne pale.

Aafriklaste käekäik

Viimases ajal on see maailmajagu uurijate poolt piiki ja põiki läbi läidud. Euroopa riigid on ühtlaasi asunud siia saaki jaama ja wöötnud endale asumaad. Riiviisi hakkab see maa juba vähehaaval kultuuringa kõrku puutuma. Omanikud muidugi loovad siin endale elamiswööimalusi, ehitavad majad ja magistraal-teed. Pärismaalaste elu aga ei ole muutunud. Wöörad valitsejad ei ole tulnud just neid aitama.

Eestlastest misjonär ja õpetaja A. Nuka oma naisõpilaste seas misjonikoolis Waterloo külas, Sierra-Leones.

Esiagu wõõrad tegid väga õelat ületohut pärismaalastele. Araablasted pääsesid eesmestena jesse maa pinnale. Nad ässitased hinguharide-waheliised sõjad, millest saadud wangid miiüdi orjadeks. Selles nägid ka teised rahvad tulu ja olid meeletatud sama tegema wõi orjad üles otsma. Täpselt arvu wäljavheetud orjadest pole wõimalik teada, kuid keegi prantsuse ajaloolane ütleb, et orjakauplemisega on Afrikale läinud kaduma umbes 100 miljonit inimest. Orjadega käidi ümber toorelt. Õeldakse, et 12% kõigist wäljavheetavaist orjadest suri juba merel. Palju suri maandumisel, nii et väst ainult 50% olid tegumõimjad töölised oma uutele peremeestele.

Tänu tööstele kristlastele Inglismaal ja Ameerikas, kes astusid wälja orjastamiise vastu, ning jelle tulenus oli, et 1772. a. astuti sammud orjade wabastamiseks. Samal aastal oli Inglismaal üle 15.000 wabastatud orja. Walitus tundis õnnetuile kaasa ja andis neile oma ajuama Sierra Leone ranniku uueks ajupaigaks.

Praegu kõll orjadekauplemisest ei ole ja pärismaalastel on jällegi selles suhtes wabadus. Aga walgete vastu nad on siiski umbusülikud. Esiagu kui õlilate kavatustega walged — misjonärid — piirid sid viia walgi pimedusse, siis olid nad junnitud kannatama wõi ihugi oma elu kaotama. See muudugi ei olnud põhjustatud eesttätt mustade päritud tooruhest, waid wiimased olid ju sellisteks kasvatatud olukordade kaudu. Tänu eesmeste pioneeride ohvrimeelsusele ning julguole, wõime praegu minna peaegu kõikjale Afrikas, fürtmata

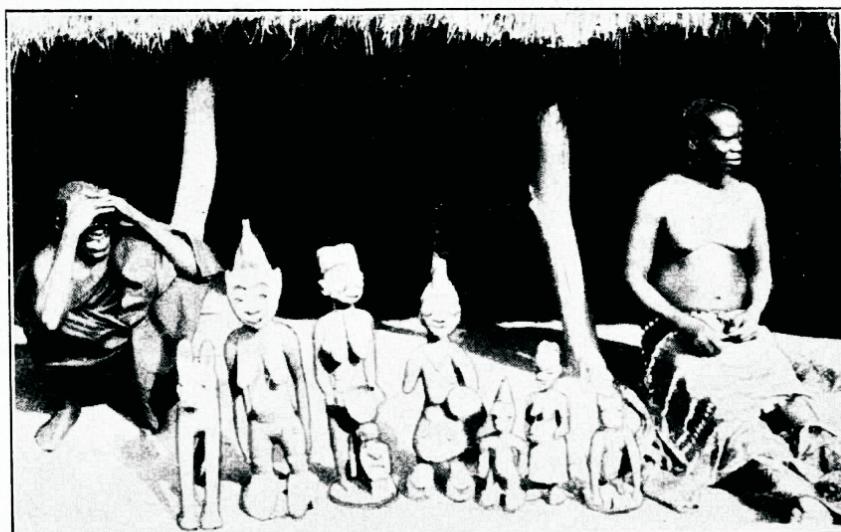
hädaohtu pärismaalastelt, ning aidata neid arstlikult ja rääkida neile maailma Õnnistegijast.

Afrika pärismaalase elu on kaastunnet äratavalt armetu. Peawarjuks on lihtsad onnid ilma mingi-juguise siseseadeta. Ei ole mingeid warandusi ega tööriistu. Töö ei ole kuigi wiljakas. Teatama puukonjuga tongitakse lapike maapinda fohewaks ja siis külwatakse riis, mida seal peaasjalikult kasvatatakse. Sellejamiagi riisfinatukele miiumad walgetele ülesostjatele ära, et jaada raha. Walgetelt on juba õpitud niipalju, et armasiorvad raha. Selle eest ostewad uimastuswahendeid wõi mõne riidehilbu. Alalhoidnijist ja tulewiku eest hoolitsemist Neil ei ole. Aga kui kõik on

otsas, siis on nälg waraks. Siis otsitakse, mis iga-nes saab juhu panna. Muidugi säärane elu on välts. Kuival ajal saadakse puudulikuga läbi, aga wihmastel aegadel, millal woolab wihma mitu kuud ühtejärje, siis on haigust ja häda palju.

Kliima on üldiselt terviijele kahjulik ja põhjustab igajuguseid haigusi. Surevus on juur. Haigused jaavad levitatud ja raskendatud sellest, et ei tunta tervishoiunöödeid. Peamisi haigusefondjaid on wesi. Kuival ajal leidub wett ainult weel kõige madalamais nõgudes. Seal käivad seos inimejed ja loomad end jahutamas lõõnawa troopikapäikeste wastu. Seal liginevad haigustekitavad piisikud. Sealt tuuakse wett ja tarvitatakse keetmata. Nii on seal igal sammul tarvis õpetada ettevaatust ja oskust haigusteest hoidumiseks.

Nõidarstid oma jumalakujudega Lääne-Aafrikas.

Ravipunkt Wallegas, Abessiinias.

Arstlik nõuanne ja abi

Oma loomult ja kasvatuselt pärismaalane on ebaukslik, kardab nähtamatut ja vahel vaimude väesje. Kartuskes ja hirmus jaladussikkude jõudude eest pärismaalane saabab mõõda oma elu.

Ta on alatijselt ja täielikult rippuv nõidarstist wõi rohunehest, olles tema mõju all hällist hauani. Ta pöördub rohunehe poole juurte oho writega ja palub tema läbi vaimudelt õnnistust pölli, kala wõi jahisaagile. Ka haigusjuhtumeil ta loodab vaimude abile, kes, västanvalt tema tulevusele, fergendavad häda wõi annawad täielise parannuse.

Koolitatud arstide ilmumine on kõigutanud usku nõidarstidesse. Misjonär-arstid lähevad pärismaalaste juure ja annavad neile arstiabi. Pärismaalased nähes, et nad teevad head, kindredad neiile usalduse. Teade lewinel fiiresti ja abiotsijad pöörvad misjonihraigla poolse. Seal antakse neile juhatusi tervishoiuks. Meie haiglad ja koellid õpetavad noormeestele ja tütarlastele toiduvalmistamist ja tervhoidu. Mõne aastase kurssuse lõpetades nad lähevad tagasi ja wõivad arstide juhatuse järelle teha õnnistusrifka töö oma rahva keskel. See tegurius lükkab ümber toed ebaujul ja ebajumalust ning äratab igat suje töö ja evangeeliumi järelle, mis neile avab õnnelikuma ja vabama elutee.

„Valgemehe haud“

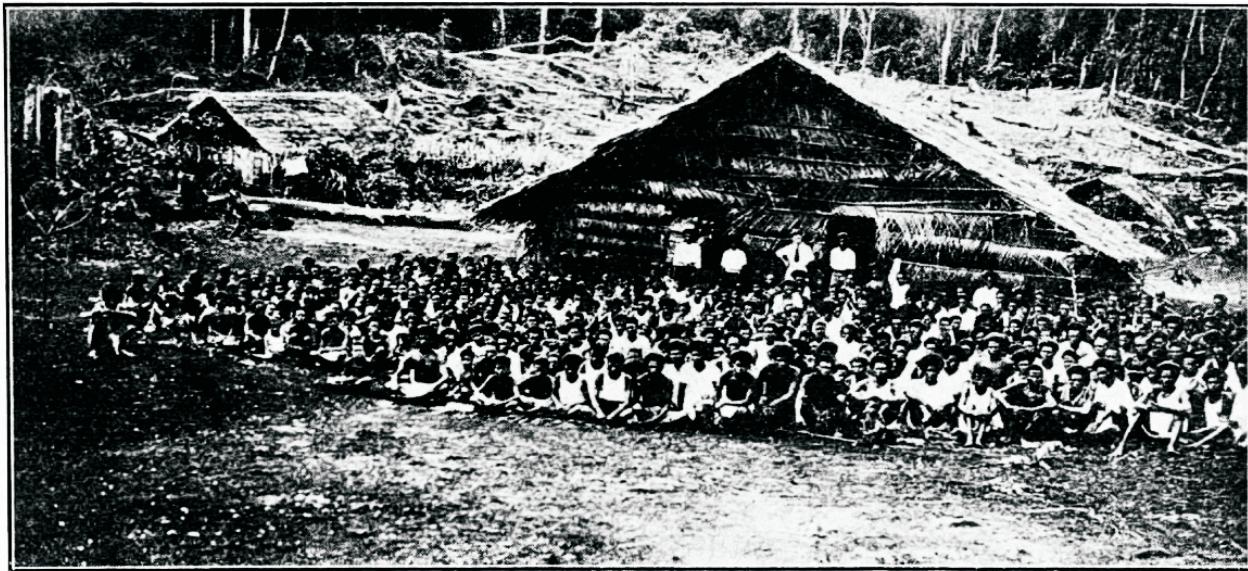
Nii kutsutakse Lääne-Aafrikas ajuvat Sierra-Leonet. Kuid mitte üksi Sierra-Leones, vaid kogu mustal mandril on kliima kahjulik harjumata walge terviisele. Kui val ajal kurnab terwist liigne kui muis, vihma sel ajal liigne rõskus. Alatasja varitseb hädaoht mürgistest putükatest, skorpionidest ja ussidest. Üksi ei saa magada wabalt, vaid aje peab olema ümbritsetud moskiitodest kaitswa wõrega. Siiski paarkümmend moskiidot nõelab iga päew. Moskiitode nõelamisest tekiwa malaaria-palaviku vastu wõetaakse järjekindlalt sisse hiniini, mis omakorda pikapeale rikub terwist. Nii wõib tervis fergesti puruneda. Seetõttu misjonäri elu on juur enesohverdus oma mustade kaasnimistesse kahaks. Nii mõnigi misjonär on marjenud mulda mustal mandril, wõi ta on pidanud kaotama mõne perekonnaliikme — naise wõi laps.

Juunimarmastuslilul põhimõttel wõttis ka meie kaaswõitleja eeslane Amanda Nuka Inglismaa misjonijuhatuse kutsu vastu ja osus tööle Aafrika kardetavamasse maakohta — Sierra-Leonesse. Seal Waterloo külas ajuvas misjonijaamas ta on töötanud halastajaõena, õpetajana ja ewangelistina ligi neli aastat. Need aastad on pakkunud temale raske töö, ja tema läbi aafriklastele palju abi.

A. Nuka muistanahalisi õpilaasi näeme pöördel. Sierra-Leone on nii sama juur ja nii sama hulg elanikkudega kui Eesti. Meil on seal 18 kooli umbes 600 õpilatega. Terve rida noori on lõpetanud kõrgema kursuse ja astunud oma rahva teenistusse.

Maakoht Aafrikas. Kus kuival ajal leidub lomp, seal suplevad loomad ja inimesed, ning sealt tuuakse joogivesi.

Pärismaalaste kogudus Mussaus, Uue-Guinea saarel. Kahe aasta eest need olid metsikud paganad.

LÄBI ELU URGMETSAS

Perene ðshungli kohal lendava lennufi mehhä-nismis oli tekkinud rike, mis jundis lennukit maanduma. Maandumine toimus õnnelikult, ühtki hõitjat vigastamata. Kõik röömuustasid õnnestunud maandumise üle. Kuid see õnnetundmus ei kestnud kaua. Mõeldes sellest, kus nad viibivad, neid haaras hirmutunne. Gelmisel õhtul nad olid kõnelemud ähvardavast hädaohust, kui peaksid maandumma kujagil tundmata ürgmethas. Metselajad, maod, malaariapalaavik, toidupuudus ja teised ürgmetha hädaohud lõpetaksid kindlasti mitmigi elu. Veel halvem oleks lugu, sattuda mõne metsiku juguharu wõimfonda. Tütustati, et indiaanlasted on surmanud 1916. aastal üle kaheksa kümne walge inimese; kumikogujad, keda nad eriti vähkavad, nad piinajid pikkamööda surmufs. Ja niiüd olid eesijad kest neid hädaohusid. Nad seisid nõntult lennufi ümber, waadeldes juhi tagajärjetuid jõupingu-tusi mootori juures.

Korraga nad nägid enda juures kahet indiaanlast, nooleluted seljas ja vürbid käes. Indiaanlasted, olles jahil, olid näinud „juure linnu“ allalingle-mist, ja olid otseteed ruttanud sündmuspaiigale. Niiüd suureks imestuseks nad nägid selle soletise

juures inimesi. Kuid ka walged ei olnud wähem ehmunud. Nad mõtlesid, et need kaks punanahalist alarmeerivad niiüd kogu juguharu, mis nende mõttes oleks tähenanud hukkumist. Kuid see pinew seisukord lahenes päriskootamatult. Üks metsmeestest küsis kohe hispania keeles: „Sõbrad, kas te olete alla tukkunud?“

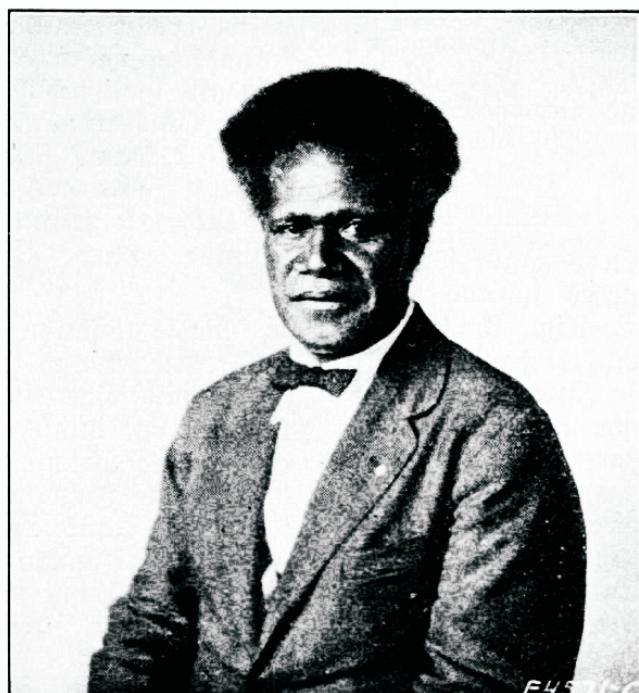
Röömuustades, et nad selles nõntus ja hädaohulikus olukorras sõpru leidsid, ja joovides ka omalt poolt seda sõbralikku wahekorda kõwendada, mõned

reisijatest pakkusid neile kahele punanahaliusele oma reisutaskutest kehakinnitust. Need aga läksid lahke ettepaneku tagasi üteldes: „Me vole teile midagi head teinud ega taha teilt midagi.“

„Wõtke siis wähemalt minu huulterwärw; te wõtite sellega end ilusasti wärvida,“ ütles üks reisijatest, ülatades neile huulterwärwi. Aga punanahaliused ei nõustunud ettepanekuga, waid ütlesid: „Me ei wärvi end enam.“

Edasi nad teatasid, et sün läbeduses on missjonijaam, kus elavad walged inimesed. Lennufi juht küsis, kas nad ei oleks walmis wiima missjonijaama firja, et neile missjonijaamast jaadetaks toi-

(Jõrg 18. üljal.)

Ratu Setareki Cevaca, endine pealik Fidži saarelt, nüüd evangelist.

MIDA USUME JA ÕPETAME

Tihiti tähistatakse, milles adventistidel ei ole uhtunnistust, nagu seda on teistel usutüringutel. Meil on siiski usutunnistus ja see on Pühakiri. Sellest pole võetud mitte mõni osa, waid kõik algusest lõpu ni. Kristus on meile Jumala õnnistusplaani keskpunktiks. Leeme siin lühikese lokkuvotte.

Jumaline Jurnal.

Me usume isikulist Jumalat, kes lõi inimese enda sarnasets. Jumal on kõige looja; ta hoib alal universumi ja selle korra. Ta on teadlik nii suurtes kui ka väikesates nähetes. Tal on ühendus inimejega. „Töötle oma silmad üles kõrgesse ja maadake, kes on neid loonud ja saab nende sõjaväe välja aru päraast. Ta tutsub neid kõiki inime päraast, tema jõu ja tugevra romunu päraast ei puidu neid ühtainust.“ Jes. 40, 25. 26. 29.

Kristus Jumala Poeg.

Ta on Jumala teine isik, Jumala Poeg igavest ajast. Ta on sündinud Pühast Waimust ja on saanud Jumala ja inimese Pojaks. Jes. 7, 14; Luk. 1, 35. Inimese pojana ta onnab eeskuju sõna-kuulmiseks, Jumala pojana annab jõudu sõna-kuulelik olla. Tal on olnud osa ka loomistöös. Kol. 1, 16. 17.

Püha Waim.

Me usume Püha Waimu kui Jumala bolmandat isikut. Kristus ise ilmutas seda, kui läksis ristiida Iisä, Poja ja Püha Waimu nimel. Mat. 28, 19. Tuba wana seaduse ajal inimelised „panid vastu ja kuriwastasid tema Püha Waimu“. Jes. 63, 10. Jesus töötas sata trööstija, Püha Waimu. Joh. 14, 26. Kristus ilmutas Iisä, aga Püha Waim ilmutab nüüd Kristust. Joh. 16, 14. Püha Waim on juurim ond inimesele. Püha Waimu läbi inimene saab jumaliku olemise. Ta on uuslündi põhjus.

Pühakiri.

Me usume, et Pühakiri on Jumala sõna, jest seda on kirjutanud pühad mehed juhitud Pühast Waimust. 2. Petr. 1, 21; 2. Tim. 3, 16. See-päraast ta ongi täieline usualus. Teda tuleb uurida ja tema osi mitte wahede jäätta ega tähtsuselt lugeda. Ka ei pea sinna midagi juure panema. Pühakirja all mõistame teetvet Jumala Sõna — Wana ja Uut Testamenti. Selle prohwellikud kirjad on arv sadatavad. Tan. 12, 4; Ilm. 1, 3. „Meie ei ole mitte kui mitu, kes Jumala Sõna segavad, waid kui selgest meekest ja kui Jumala seest, Jumala ees räägime Kristus'es.“ 2. Kor. 2, 17.

Patt.

Patulangemise läbi inimene muutus Jumala käjust üleastujaks ja on patu all. Rom.

5, 12. Ta peab sellele vastu seisma, et joada igavest elu. Siiski patu palgaks on kõigile esimene surm. Rom. 6, 23.

Lunastus.

Patulangus sünnetas taevas kurbust, jest ilus maa riituti patuga ja selle elanikkud jäid õnnetuse ja surma saatuse hoolle. Jumala juur armastus leidis nõu. Jumala Poeg oli valmis surema, et wökti seaduslik karistus enda peale. 2. Kor. 5, 21.

Meel separandus.

Me usume, et inimene on loomult kallutu kurujuisele ja kui ta tahab Jumala juure tulla, siis peab meelt parandama. Selle all mõistame, et ta poörab kujalt, patuselt teelst Jumala teele. Ta peab tahtma Jumala tahtnisti teha, seda mitte hirmu päraast, waid armastusest Jumala vastu. Rom. 2, 4. Kristus on tulnud macilma meelesparandusele kutsuma. Luk. 5, 32.

Uuestisündimine.

Me usume, et inimene peab uesti sündima, enne kui ta wöib Jumala riiki minna. Muidu on inimene üleastumisse ja patu läbi surnud. Ew. 2, 1; Kol. 2, 13. Jesus, kes äratas surnud üles, wöib ka tuua südames muutuse. Inimene saab une loomu. 2. Kor. 5, 17. Uus inimene peab Jumala käsite. „Ja oma Waimu tahan ma teie sisse anda ja teha, et teie wöotate käia minu seadmiste sees ja mu kõhtuseadusi pidada ja nende järele teha.“ Es. 36, 27.

Sigefsmõistmine.

Sigefsmõistmine tuleb armu ja usu läbi. Pühakiri õpetab selgesti, et inimene ei wöi oma riitudut loomuga teha häid tegusid, mis temale wöimaldaks igal juhul Jumala õigefsmõistmise. Üks pott wöib kõik nurja ajada. Kristus lepitab siiu; usu läbi saame seda armu, kest usu läbi tuleme Kristuse juure. Liit. 3, 5—7. Nagu Abraham sai õndsaaks, niivõisi peab olema ka meie õndsaaks-samine. Rom. 4, 20—25.

Pühitsus.

Sigefsmõistmine on silma pilgu osi aga pühitus festab eluaja. Pühitsus ei ole paljas tundmus, waid õige elu. „Et meil nüüd niisugused tootused on, minu armad, siis tekkem endid kõigest liha ja waimu roovisest puhtaks ja lõpetagem pühithemine Jumala kartutes.“ 2. Kor. 7, 1. Me usume, et igaüks, kes on pühittetud, peab tõsidusega eloma Jumala töe järele. Kristuse läbi oleme seda. „Tema pühastab südametunnistuse surnuist tegudest elavat Jumalat teenima.“ Ebr. 9, 14.

Ristimine.

Me usume piiblilist weeristimist allakastumisega. See peab sündima ainult ristitava enda usu

peale. Apt. 8, 37. 38. Onnistegija on seda nii selgessti käskinud: õpetage ja siis ristige. Mat. 28, 19. Riisugune ristimine on wanainimise mähamatmine ning Kristuse surmas ja ülestõusmisest sarnane oleminne. Rom. 6, 3. 4.

Jumala läks.

Me usume, et Jumala künne läks on maks-wad igal ajal. Need näitavad, mis usunimene peab tegema ja millest hoiduma. „Seepärast, et läks tegudest ükski lõha ei mõisteta tema ees õigeks, seit läsu läbi tuleb patutundmine”, Rom. 3, 20. „Aga kes vabaduse täie läsu füsse kummardades waatab ja selle juure jäääb, seefinane ei ole mitte unustav kuuulaja, vaid teobegija, seefinane on vast õnnis oma tegemises.” Tat. 1, 25. Kõik künne läks on üheesuguse töhendusega ja pühad. „Seit kes kõik läsuõpetust peab ja ühe läsusõna vastu elib, see on kõigist sündulustelt haanud.” Tat. 2, 10. „Korda Jumalat ja pea tema läskustid, seit see on iga inimese kohus.” Rog. 12, 13. Kristus on tulnud Jumala läksu kui tema tahtmist linnitama, seit et sellest üle astuti. Mat. 5, 17. 18.

Issanda hingamispäew.

Me usume, et seitsemes nädalapäev on määratud Jumala poolt inimesele rahupäevaiks juba Paradiisist saadik ja seda peame ka meie, kristlased. Uue Testamendi põhjal pühaks pidama. Voodistöö lõppedes on Jumal seda pühitsemud. Võosjäsele antud läskudes on see uuesti korratud. Jesus ütles, et hingamispäew on tehtud inimese päraast, ja Ta ise on selle isand. Mark. 2, 27. 28. Apostlite viis oli hingamispäenda pidada. Apt. 17, 2; 18, 4.

Kristuse jäältekut.

Me usume Kristuse isiklikku jäältekut. Ta tuleb usklikkude järel — ära viima. Saged surnud töuselvad üles ja elavaid muudetakse ühtlaši. Need lähetavad Issandaga ühes. 1. Tes. 4, 15—17. Kõik õelad surevad ja ükski ei töuse sel puhul üles. Nad jäävad hauda teise ülestõusmiseni. Ilm. 20, 5.

Kristuse tulmine on köikjal nähtav. „Waata, tema tuleb pülmudega ja kõik silmad peavad teda nägema.” Ilm. 1, 7. „Seit see peab sündima, et inimene Poeg tuleb oma Isa au sees oma inglitega ja siis tasub tema igaühe kätte tema töö järel.” Mat. 16, 27.

Jumala lastele ei tule see sündmus ootamatu. Me usume, et see sündmus on ligi. Märgid, on täide läinud ja tema tullemist kuulutatakse. Mat. 24, 14. 33. Minult päeva ja tundi me ei pea ära määrama. Mat. 24, 36.

Pühapaik.

Me usume, et Jumal on rääkinud ettetähenduste ja sümbolide abil inimestega, et nad õieti aru saaksid lunastusplaani. Wanast seaduses on

antud ohvrijüsteem. Kõik ohvorid töhendasid tulewaise Lunastaja peale. Israeli kõiverännaku ajal oli püha maja, pärast ehitati tempel. Maapealne püha maja pidid olema varri taevavesi. Ebr. 8, 5. Kui see ettetähendus Kristuse läks täide, siis lärises lõhiki pühapaiga valgetell. Kristus on läinud taevasse kõige pühamaesse paikka ja palub meie eest. Kõigepühamaast paigast läks kuuulutatakse maailmale kohtuolus, nagu see sündis maapealse pühapaiga puhastamisel juurel lepitamisepäeval.

Uurimiskohus.

Enne maailmale kohtuolusse kuuulutamist on uurimiskohus. See sündib enne Kristuse jäältekunit, lõpuajal. Jumal Isa on ise kohatumõistja, Jeesus Kristus eestkostja, inglid tunnistasid, katskimmend neli wanemat vannutatud meestest ja künne läsu alusel toimub siin kindlastegemine. Kan. 7, 9—12; Ilm. 20, 12. Pärast tuleb Kristus. Õigeksmõistetud töuselvad üles ja võetakse Kristusega taewasse, kuna hukkamõistetute ülestöös ja karistus on tuhande aasta pärast. Ilm. 20, 5.

Karistus maailmale.

Tuhande aasta jooksil õigeksmõistetute osavõtul taewas määratatasse õeladele lõplik karistus. Õigeksmõistunist enam ei tule. Ilm. 20, 4; 1. Kor. 6, 2. 3. Vaheaja möödudes õelad töuselvad üles ja jaavad karistuse. „Sa tulit langeb taevast maha Jumalast ja sõi neid ära.” Ilm. 20, 9.

Kristus — meie elu.

Me usume, et meie igavene elu on Onnistegija läes anda. Muidu oleme surelitud. Ümberpöörmatul ei ole seda elu. Jeesus on õelnud: „Nad kaitwad minu järel ja mina annan neile igavese elu.” Joh. 10, 27. 28.

Inimese olek surmas.

Me usume, et inimene pühak hauas kuni ülestõusmiseni. Ta on teadluseta olekus. Tal ei ole ühtegi osa päikeste all. Rog. 9, 5. 6. 10.

Surnute ülestõusmine.

Me usume lihaliestõusmisi. Saged töuselvad üles igavetsel elus, õelad hukkamaisis. Joh. 5, 29. Kui need surnud, kes Issandas surnud, üles töuselvad, siis Jumal ehib neid surematusega. See sündib esimesel ülestõusmisel. Teine ülestõusmine tuhande aasta pärast on igavetsel surmas.

Nas maa.

Lunastusplaani täideminetul saadab see järeltagasi, mis patti läbi kaotatud: pühadus, igavene elu ja igavene lõdu. Meie maa on unendatud, patt ja ilmalikud asjad ära pölenud. 2. Petr. 3, 10. Pühha linn osub maa peale ja õiged jäävad siia elama. Ilm. 21. ja 22. ptk.

Läbielu ürgmetsas — järg.

duaineid ja minud majaolikku. Indiaanlasted aga panid ette kogu reisujeltskonna misjonijaama juhtida. Et nad asusid Perone jõe lächedal, ja et misjonijaam asus jõe woolsu suumas, siis lõödi hõkkur parv jõe kaldal olevatest puunottidest, asuti ühes pakkidega parvele ja sõit läks alla woolsu.

Umbes tunnilise lainetel liuglemise järelle parv juhititi kaldoole. Esimestena astusid maaole indiaanlasted ja hüüdsid parvelolijaile: „Maha astuda! Kaasa tulla!“ See käskiv tõnetamisviis ja veel enam see wasi toon, millega need iseäralikud „juhid“ kõnelesid, mõjus walgetele hirmuäratavalt. Nad osletasid sellest, et neid on meelititud lõksu. See kartus suurennes veel enam, kui üks indiaanlastest metsa joostis ja seal vilistades tsäärlikke signaale andis. Ei festnud kaug kui metsast kostis jooskivate müdin ja esile ilmusid indiaanlaste salgad. Kuid imelik, neil ei olnud kaasas relvi ja nad ei olnud värvitud, vaid aavaldaid puhast, sõbralikku muljet. Lühikesed kõnelemine järelle juhtidega nad lähenesid walgetele, töösid lää üles tervitamiseks ja ütlesid: „Me tahaksite teid aidata ja kanda teie põkke.“ See oli walgetele röödmisõnumiiks. Hirm oli osutunud asjatuks. Nad küttisid misjonijaama järelle ja said vastuseks, et nad jõuavad pärcale üsna pea. „Kapisheni andu,“ hüüdsid indiaanlasted, see on: veel vähe maad edasi!

Mõneminutilise käimise järelle avanes nende ees vaatepilt, mis ükski ei wõinud oodata. Nad jõudsid suurest nägedest ümbrisest avarale lausibinaale, kus asusid suured banaani- ja mandlokapunde istandusid. Nende keskel asus Sutichque misjonijaam. Hulik campa-indiaanlasti tuli neid tervitama.

Norratu indiaanlaste asula asemel nad leidsid eest nägusa kütla, ja selle keskel avara platji, mille ümber olid istutatud palmid. Samas asus kena kirik ja kahekordne hoone. Elanud olid korralikud ja puhtad. Mõlemal pool kilomeetrist teed kasmasid banaanipuud, mis olid korralikult haritud. See kõik äratas walgetes imestust. Kuid nende imestus kasvas veelgi, kui nad tutvunesid seal rahva pealiku meelsusega. Kuuldes nende õmetusest pealik saatis kõhe hulga mehi õnnetus-kohale, kes pidid valvama lennuki juures, et sellel asjusid lendposti pakid ja lennuk ei jaaks hävitatakse metsikute juguharude poolt. Walged tänaasid jüdamlikult pealikut tema lahkuse eest. Tütlemisel avaldati heameelt vastastikuse sõbralikkuse üle ja rõhutati, et see on huvitatavaim tutvune-misjuhtum, mis kuniagi tehtud.

Walgete reisijate seas oli ka üks õigusteadlane, kes, kõneledes pealikuga, pärnis sealsete kohutupidamise viiside üle. Pealik küsis: „Mis tähestab kohtunik?“ Kohtunik vastas, et see on

mees, kes kurje inimesi karistab. Pealik raputas pead ja ütles otsustavalt: „Ei, niijugust meeist me ei waja. Siin ei ole kurje inimesi. Me ei joo wiina, ei warasta, ei tülitse ega ole waemulikud üfsteise wästi! Ennem me olime kurjad, aga pöörates elava Jumala poole, me loobusime sellest. Nii me praegu ei waja enam kohtunikkku, aga sa woid meile jäätta oma tütre, kes meie lastele annaks õpetust piiblist. Teda me wajaksite täll.“

Need campa-indiaanlasted olid ennen olnud roimorid, orjadepüüdjad, joodikud ja kõigiti kar-detatavad inimesed. Kuid niiud nende elu tunnis-tas ewangeeliumi ümbermuutwast väest.

Särgmisel hommikul indiaanlasted olid seadnud korda täks paati ja pealiku üjäksikul juhtimisel seltskond asus teele walgete asunduse poole, kuhu jõuti kolmepäevaage — muist paatides, muist maad mööda — reisu järelle. Joudes walgete asundusse nad andsid uistavalt üle kõik nende käes kanda olnud pakid. Lõpuks wöttis pealik sõna ja ütles: „Niiud olete jälle oma sugurahwa juures. Siin on kõik teie asjad; neist ei piudu midagi.“ Siis astusid nad röömsalt ja jüdamlikult walgete juure, ulatasid neile jumalagajätkus käe ja kadusid džhunglisse, ilma oma waava eest mingit taaju ootamata. Nad alid teadlikud taust, mis on ülem walgemehe hõbedast. Nad olid röömsad, et olid wõinud anda tunnistust sellest ligimesearmaastusest, mida nad õppinud ewangeeliumiist.

Täidetud sellest röömuist nad seadsid oma sammud jälle kodu poole. Väbi ürgmetsa tihnikute ja üle karedawooluliste jõgede viis nende tee külasse, kus ei wajatud politseid ega kohtunike, sest nende parimaks nõuandjaks ja saatjaks oli Jumal.

S.

Tänavaaladus

Käesoleva lehe eesmärk on süvendada kõrget aadet — ligimesearmastust. Kui õnnetud puudust-kannatajad on aidatud, siis saavad kõik elada ning võib edeneda ja püsida elu. Ühtlasi on toodud ülevaade adventkoguduse avitustööst ning tutvustatud liikumist üldse.

Avaldame tänu neile, kes on lehe omadamisel annetanud ja on meie avitustööd kaasa aidanud. Iga summa, nii lehe alammääraline hind kui ka üle selle annetused, antakse meie ustavate levitajate poolt keskkassale üle.

Kui keegi soovib veel ligimesearmastustöö eden-damiseks annetada, siis võtab selle tänuva vastu S. P. Advendisti Koguduste Eesti Liit, Merepuiestee 14-a, Tallinn.

Elulisi põhimõttteid

Mis teie iial olete teinud ühele neist wähemäist, seda olete nulle teinud.

Kristus.

*

Nes kchwale armu heidab, see laenab Jõhovale ja saab selle tagasi, mis on teinud.

Saalomon.

*

Eks see ole paastumine, kui sa oma leiba murrad näljasele ja viid oma kotta wiletsad; kui sa näed, kes alasti, ja katad teda; ja kui sa ennast kõrvale ei hoia ligimejse eest. Siis tuleb su walgus wälja kui koit ja ju tervis wõtab koju, ja ju õigus käib eel ja Jõhooval au käib ju järel.

Seejaja.

*

Ei ole suuremat rõõmu maailmas, kui anda oma wahendid ja wõimed inimsoo teenistusse, ning oma täies õitseeas tegutseda üldsuuse kaufs.

Trine.

*

Läksita oma leib wee peale, kest piika aja pärast leiad ja seda jälle.

*

Kõik, mis ju käsi leibab, et sa oma jõudu mööda pead tegema, seda tee, kest hauas, kuhu ja lähed, ei ole ühtegi tegemist.

Koguja.

*

Agar kui meie head teeme, siis ärgem tüdinegem mitte ära, kest meie peame omal ajal lõikama, kui meie järele ei anna.

Paulus.

*

Nes nüüd mõistab head teha, ja ei tee seda mitte, sellele on see patuks.

Jakobus.

*

Üga inimene peab elama maailmas nii, et ta jätaks maha jälg, mida mööda wõõlhid sammuna teised — seega täidame meil lajuvaid kõrgeid ülesandeid. Suuremaks ülesandeks, eesmärgiks ja ideaaliks on ju meile kõigile elu iise.

R. Genpalu.

*

Ust ja moraal on püsivad toed hoolekandes. See ei ole isamaalane, kes need inimkonna õnne tugevad sambad maha kujub.

Washington.

Vigu, mis tehakse

1. Pannakse ülekohtujelt maksma oma arwamus õigustest teiste üle otsustades.
2. Mõõdetakse teise rõõmu oma mõõdupiuga.
3. Soovitatakse selles maailmas kõigilt inimestelt ühejugust arvamust.
4. Nõutakse noorsoolt otsustust ja läbielu.
5. Tahetakse kõiki inimesi taatalülitada, ühejuguseks teha.
6. Waadatakse tagasi, selle ajmel, et waadata ette.
7. Waenvatakse ennast ja teisi sellega, mida ei saa enam teha heaks.
8. Tõrgutatakse tühistes asjadest teistele järele andmaast.
9. Hoidutatakse olukorra kergendamiseks kaasa aitamast, kuigi see on wõimalik.
10. Ei olda walmis oma nõrkuji omaks tunnistama.
11. Peetakse seda, mida ei suudeta, üleüldse wõimatuks.
12. Ujutatakse ainult seda, mida inimejे mõistus suudab kindlaks teha.
13. Ujutatakse ette, et peab kõigest aru saama.
14. Elatakse ainult ajale, kuigi inimene on iga filmipilk igaviku äärel.

J. Stenberg 1935